

דף צב.

עין משפט א.ב. חו"מ סימן שלח פעיף א

א. הבהמה אוכלת כל זמן שהיא עושה בגידולי קרקע בין במחובר בין בתלוש^ד ואפי' ממשוי שעל גבה^ה עד שתהיה פורקת ובלבד שלא יקח בידו^ו ויאכילנה.

עין משפט ג.ד.ה. חו"מ סימן שלז פעיף ז

ח. יכול הפועל לאכול יותר משכרו^ז, ומ"מ מלמדים אותו שלא לעשות כן כדי שלא ימנעו מלהשכירו.

הגה: וי"א דמה שיכול לאכול יותר משכרו זה דוקא בשכרו לעשות כל היום^ח, אבל אם שכרו ללקט קישות אחד לא יאכל אותו.

הגה: אפי' שכרו כל היום אין לו לאכול הקישות הראשון שליקט^ט, אלא יתן תחילה לכליו של בעה"ב ואח"כ יאכל הוא.

עין משפט ו.ז. חו"מ סימן שלז פעיף טז

יז. פועל שאמר לבעה"ב תן לאשתי ובני מה שהיה לי לאכול בשעת המלאכה, או שאמר הריני לוקח מעט מממה שנטלתי לאכול עבור אשתי ובני אין שומעין לו^י.

ד. ממציעא פ"ח ע"ב.

ה. שם במשנה צ"א ע"ב וברייתא בצ"ב ע"א, וכתב ה"ה בפ"ג משכירות הלכה א' דנחלקו המפרשים אם זה מדין תורה או מפני התקנה ומדברי הרמב"ם נראה שזה מדין תורה.

ו. דדוקא שלא למנוע אותה מאכילה "דלא תחסום כתיב" אבל לא שיאכילנה בידיים.

ז. ממשנה שם צ"ב ע"א וכת"ק וכחכמים שם.

ח. כ"כ הטור בסעיף ז', ולאפוקי הב"י שכתב שגם הרמב"ם והרי"ף ג"כ ס"ל כן, ובבאר הגולה כתב דכולם ס"ל הכי ותימה למה כתבו הרמ"א בשם י"א.

ט. דבעינן אכילה בשעה שנותן לכליו של בעה"ב, ודלא כרב אסי שם בגמ', וכן דעת הרי"ף והרמב"ם ותימה על הרמ"א שכתבו בשם י"א.

י. בעיא שם בגמ' צ"ב ע"א ונפשטה בצ"ג ע"א דפלוגתא דתנאי הוא וקימ"ל כתנא דידן, וכך פסק הרמב"ם בפ"ב משכירות הלכה י"ג.

ואפי' נזיר ^ב שהיה עושה בענבים ואמר תנו לאשתי ובני אין שומעין לו.

דף צב:

עין משפט א.ב. יו"ד סימן שלא סעיף ק

ק. קא. השוכר פועלים לעשות עמו בפירות, אוכלים בלא מעשר כי התורה זיכתה להם לאכול בין בתלוש ובין במחובר, אבל אם בע"ה התנה עמו שיאכל יותר ממה שהתורה זיכתה לו כגון שיאכל עמו בנו או יאכל גם אחרי גמר המלאכה בשכרו, הרי הם כלוקח וחייבים במעשר.

עין משפט ד.ה. חו"מ סימן שלו סעיף ה

ה. ו. נפתחו חביותיו ושוכר פועל לסתום החביות ^ל, לא יאכל מהם שכבר נתחייבו במעשר, והוא שידע מכך הפועל אבל אם לא הודיעו חייב לעשר ולהאכילו.

עין משפט ו. יו"ד סימן שלא סעיף פו

פו. צב. גמר מלאכה של היין משיניחהו בחבית וישלה החרצנין והזגין מעל פני החבית, אבל כשהוא בתוך הבור ומגביהו לשים אותו בחבית שותה ממנו עראי.

וקמ"ל דאפי' כבר נטלו לעצמו אין שומעין לו לקחתו לאשתו ובניו. סמ"ע ס"ק ל"ג. אם לא שהתנה כן עם בעה"ב מתחילה. סמ"ע ס"ק ל"ד.
 כ. דאין לומר כיון שבעה"ב ידע שהפועל נזיר ולא יכול לאכול הוי כהתנה שיכול לקחת לאשתו ובניו, קמ"ל דלא הוי כהתנה. סמ"ע ס"ק ל"ה.
 ל. ממשנה שם צ"ג ע"א וכדמפרש בגמ' שם צ"ב ע"ב, וכפירוש הסמ"ע בס"ק ט"ו.